

Haikon liittokokous-
kuulumisia

3

Huoltajuuden käsitettä
arvioitaneen uudelleen

9

Selväpää®-toiminta
opettaa päihteistä ja
purjehduksesta

8

Liitto lukujen valossa

16

Visuaalista
ilmaisua
Haikossa

3

Laatua
lastensuojeluun

AMPPPELI

Ammatillisten Perhekotien Liitto ry:n jäsenlehti

Sisältö 1/2005

Pääkirjoitus

Rajoittamislaki ja lastensuojelulaki uudistuu 2

Ajankohtaista

Liittokokouskuulumisia Haikon kartanosta 3

Koulutusta ja kursseja

Syyskokous Pajulahdessa 11.-12.10.05 6

Laadunhallinnan valmennusohjelma jatkuu 7

ITE-itsearviointi- ja laadunhallintakurssi 7

Selväpää®-toiminnan merikursseilla opitaan pähteistä ja purjehtimisesta 8

Puheenvuoroja ja tuloksia

Huoltajuuden käsitettä arvioidaan uudelleen 9

lainsäätämisen edistyessä 9

Värikästä elämää 10

Salibandyturnaus on kisattu Tammelassa 12

Lehdistä saksittua

Lastensuojelussa ammutaan kovilla 6

Lastensuojelupalveluihin 14

tutustuttava etukäteen 14

Internet-pelaamisen kasvu lisää myös 14

peliriippuvuutta 14

Ei lyhytjännitteiselle kilpailuttamiselle 14

Sosiaalialan yksityisistä palveluntuottajista 14

erityinen rekisteri 14

Asiasta kuulutuna

Hämeenkosken kunnanjohtaja Kari Mustonen 14

Pikku paloja

APKL:n internetpalvelut 15

Lakineuvontaa jäsenistölle 15

Omenainen juustokakku ja raikas omenajuoma 15

APKL lukujen valossa 1.1.2005

Hoitopäivähinnat maakunnittain 16

Keskimääräiset hoitopäivähinnat 16

Sijoittajakunnat 2004 17

Huollettavien ikäjakaumat 17

Toteutuneet hoitovuorokaudet 17

Laatupiiritoimintaan osallistuneet perhekodit 17

APKL:n jäsenperhekodit keväällä 2005 18

Rajoittamislaki ja lastensuojelulaki uudistuu

Rajoittamislaki uudistuu ja on ollut tänä keväänä lausuntokierroksella eri tahoilla. Liittomme on ollut mukana LSKL:n työryhmässä, joka antoi oman lausuntonsa ministeriöön. Jätimme lausuntoon eriyvän kannan, koska meidän liittomme perhekodeilta tämä oikeus evätään. Mehän hoidamme samoja moniongelmaisia nuoria ja lapsia kuin muutkin laitokset; lapsien oireilu on samanlaista. Koulunkäynnin tukeminen vaatii yhä enemmän, ja yhä useampi lapsi käy pitkän monivuotisen terapian läpi sijoituksensa aikana. Meille ei tultane suomaan juuri minkäänlaisia rajoittamisoikeuksia, jotka laitoksille ovat päivänselviä. Työssämme tulemme tekemään nämä rajoitteet ja pakotteet samalla lailla ilman lainlaattajan suojaa - ilman oikeutusta. Kyseessä olisivat aivan lievimmät rajoitukset, jotka voidaan tehdä vetoamalla biologiseen vanhemmuuteen. Minusta tuntuu, että päättäjillä alkaa hämärtyä lastensuojelutyön todellisuus ja arki.

Lastensuojelulaki uudistuu vihdoin. Uuden lain pitäisi olla valmis keväällä 2006. Meidän kannaltamme uudessa laissa toivottavasti tullaan määrittelemään ammatillisen perhekodin käsite ja asema lastensuojelukentässämme. Perhekoti-nimikettä voi käyttää kuka lystää vaikka perhekodin sijasta on kyseessä selkeä laitos. Kummastuttaa, että näinkin harhaanjohtavaa nimitystä yhä edelleen sallitaan. Tässä asiassa ovat sijoittajakuntien sosiaalityöntekijät ja läänien sijaishuollon tarkastajat avainasemassa antamalla palautetta ko. yksikölle.

Perhekotien valvonta on vajavaista ja sitä tulisi parantaa huomattavasti. Valvonnan piiriin tulisi kuulua myös kunnalliset lastenkodit. Ei ole oikein että kunnallisen lastensuojelulaitoksen ylläpitäjä toimii myös sen valvojana.

Jälkihuollon tulisi ulottua 25-vuotiaaksi ja sen tulisi koskea myös avohuollon-tukitoimin sijoitettuja nuoria.

Myös kuntien tulee parantaa sosiaalitoimen velvoitteita. Sosiaalityöntekijöiden uupumus ja suuri vaihtuvuus sekä resurssien puute ovat suurimmat ongelmat. Ei ole aikaa paneutua lapsen ja perheen asioihin - lyödään laimin huoltosuunnitelmapalavereja ja tapaamisia. Sijoittajakuntien velvollisuus tukea ja valvoa perhekoteja on saatava selkeämmäksi ja konkreettisemmaksi. Ainainen kiire rasittaa suurta osaa sosiaalityöntekijöistä, jolloin asioihin paneutuminen jää vajavaiseksi.

Pitäisikö lastensuojelulakiin sisällyttää yhtenäiset esim. kuntaliiton laatimat lapsi- ja perhekohtaiset sopimukset. Tämä olisi valtava helpotus kaikille toimijaosapuolille.

*Kuntien kilpailuttaessa lastensuojelupalveluja he ilmoittavat asiasta oman paikkakuntansa lehdessä sekä kenties valtakunnallisessa julkaisussa. Olisi hyvä saada tähän asiaan yleispätevät säännöt, missä lehdissä kilpailutuksesta ilmoitetaan. Näin palvelutarjoajat osaisivat hakea oikeasta paikasta kyseisiä ilmoituksia. Onneksi liittomme perhekoteja on ympäri Suomea. Jos joku perhekoti huomaa kilpailutuksen, he voisivat ilmoittaa siitä **Ohviisiin**, josta käsin tieto laitettaisiin sähköpostitse liiton kaikille perhekodeille.*

Hyvää Kesää

Perti Ollila
Puheenjohtaja

Ammatillisten Perhekotien Liitto ry:n jäsenjulkaisu, 7. vuosikerta. Ilmestyy tarvittaessa.

Päätöimittaja:

Risto Kuoppa,
puh. ((03)764 2126,
risto.kuoppa@apkl.fi

Taitto: Kirjava Omena, Lahti,

kirjava.omena@phnet.fi

Paino: Ecapaino, Lahti

Painomäärä: 900 kpl

Jakelu: Ammatilliset perhe-

kodit, lastensuojelualan

yhteistyötahot.

Aineistoa lainattaessa lähde

on mainittava.

Liittokokouspäivät pidettiin Haikon kartanossa Porvoossa

Kevään liittokokouspäivät pidettiin Haikon kartanossa Porvoon lähistöllä 6.-7.4. Päivien järjestelyistä vastasi tällä kertaa Eteläinen laatupiiri. Päivien teemana oli laadunhallinta ja unelmien leivonta.

Liittopäivät polkaistiin käyntiin vankalla asiasisällöllä. Sippolan koulukodin johtaja **Matti Salminen** esitelmöi otsikolla **”Mitä laadunhallinta on perhekotityössä?”**. Laadunhallinnan käsitettä lähestyttiin työntekijän, yhteisön ja prosessin näkökulmista. Salmi-

sen mukaan on erittäin tärkeää osata kertoa se, mitä laatu juuri meidän perhekodissa tarkoittaa.

Salminen painotti, että kun sijaishuoltotyössä työntekijä ”tekee työtä persoonallaan”, on tärkeää ymmärtää vuorovaikutustilanteiden ainutlaatuisuus. Kohtaamiset lapsen kanssa tulisi nähdä mahdollisina oppimistilanteina ja välttää turvautumista rutiineihin.

Kyllä tästä pitää minunkin puumerkinini löytyä, tuumaa Pertti Ollila merkatessaan peukalonjälkensä oman teaminsa unelmatuotukseen.

Teemit paneutuivat unelmiensa visualisointiin intoa puhuen ja salin täytti iloinen äänten sori-
na ja hyöriä.

Jokainen ryhmä sai oman pohjapahvin-
sa, jolle ryhdyttiin yhdessä maalaa-
maan kuvia unel-
mista.

Laatuasioita pohdittaessa perhe-
kotien tulisi palata peruskysymys-
ten äärelle: **Miksi ja mitä teh-
tävää varten olemme olemas-
sa?** Salminen korosti, että perus-
tehtävänsä hyvin sisäistänyt työ-
yhteisö suoriutuu tehtävästään
laadukkaammin kuin yhteisö jon-
ka aika ja energia menevät itse
työn kannalta epäolennaisiin asi-
oihin.

**Mitähän ne muut ovat mahta-
neet saada aikaiseksi unel-
mistaan?**

Sippolan koulukodin johtaja muis-
tutti myös, että yhteinen sosiaa-
linen todellisuus työyhteisössä
varmistetaan riittävällä, organi-
soidulla palaverikäytännöllä. Per-
hekodin työntekijöiden tulee ym-
märtää paitsi tapahtuneet asiat,
myös tavoitteet samalla tavoin.
Salmisen näkemyksen mukaan
laatu syntyy perhekodeis-sakin
yksittäisten prosessien hallinnas-
ta.

Joukkohalauksia ja ystävällisiä sanoja

Vaihtoehtoja perinteiselle
"tylyn-suomalaiselle" tapakult-
tuurille etsittiin **Unelmaleipo-
mossa**, jossa ohjaajat saivat jäy-
kemmänkin perhekoti-isukin ha-

lailemaan ja vaikka kehuun vieruskaverin silmiä. Oli vieressä sitten mies tai nainen.

Myöhemmin ilmassa oli käsin kosketeltavaa innostuneisuutta ja tinkimätöntä luomisen mei-

ninkiä, kun ryhmille tarjoutui mahdollisuus maalata unelmiaan. Syntyneitä taideteoksia kirjavampia olivat vain niiden taustalta löytyneet tarinat.

Kuvat yllä

Maalaamisessa oli käytettävissä kaikki mahdolliset konstit. Suurin osa käytti siveltimiä, mutta joissain ryhmissä valittiin ennakkoluulottomasti tyylilajiksi puhallusretussi ja roisketekniikka.

Oikealla

Töiden valmistuttua ryhmät kertoivat tunteella ja eläytyen kuviansa takana olevia tarinoita.

”Et usko mua nyt mutta lupaan sen, vielä unelmoi myös nelikymppinen...”

Seuraavana päivänä keskityttiin ajankohtaisiin puhe enaiheisiin

Toisen kokouspäivän aluksi kuultiin ajankohtaisia asioita puheen-

johtaja **Pertti Ollilan** johdolla.

Esille nousivat mm. keskustelujen kestoosuusikiksi muodostuva kilpailutus sekä perhekotimikkeen yleistävä käyttö lastensuojelulaitoksissa. Lisäksi kuultiin myös eri laatu- ja kehityshankkeisiin osallistuneiden terveisiä.

Päivä jatkui liittokokousasioiden käsittelyllä. Puheenjohtajana toimi **Petri Kuusniemi** ja sihteerinä **Paavo Koivisto**.

Sivun kuvat ovat jatkoa Unelmienleipomosta. Tämä ryhmä unelmoi varmaankin paratiisisaaresta keskellä aavaa merta - mutta kuitenkin hyvien lentoyhteyksien päässä sivistyksestä! Millainen tarina mahtokaan tähän kuvaan sisältyä?

Syksyn liittokokouspäivät pidetään 11.-12.10.2005 Pajulahden urheiluopistossa Nastolassa

Hyvä perhekotiväki ja erityisesti sohvaperunat!

Nyt on aika laittaa syksyn liittokokousaika allakoihin. Se pidetään 11.-12.10.2005, päivät ovat tiistai ja keskiviikko ja paikka on Pajulahden Urheiluopisto Nastolassa, noin 25 km Lahdesta Kouvolan suuntaan.

Päijät-Hämeen laatupiiri toivottaa teidät tervetulleiksi ja muistuttaa ottamaan mukaan liikunta-asusteet, kävelysauvat ja uikkarit.

Pajulahti
Lukkaa • elämäksi

Lehdistä saksittua

Etelä-Suomen Sanomat
15.5.2005

LASTENSUOJELUSSA AMMUTAAN KOVILLA

Lastensuojelun piirissä on yhä enemmän perheitä. Kiireelliset huostaanotot ovat lisääntyneet, ja koulut tekevät selvästi aiempaa enemmän ilmoituksia sosiaalityöntekijöille. Lapset oireilevat entistä pahemmin, kun vanhemmat eivät pidä heistä huolta.

Toissa vuonna lastensuo-

jelun avohuollon piirissä oli jo lähes 56 400 lasta, kodin ulkopuolelle heistä sijoitettiin 14 400. Virallisesti huostaanotettuja lapsia oli yli 8 300.

Viime vuoden luvut eivät ole vielä valmistuneet, mutta kasvua on odotettavissa.

Luvut osoittavat koko yhteiskunnallisen kehityksen suuntaa. Sen vuoksi myös lastensuojelulakia ollaan uudistamassa sekä osissa että lähivuosina kokonaan.

Laki ei kuitenkaan takaa, että kaikkien lasten asiat saa-

tasiin ajoissa kuntoon. Useat asiantuntijat katsovat, että laki on jo nyt hyvä, mutta käytäntö tökkii.

Mm. Lahden kaupungin sosiaali- ja terveysviraston kehittämisspäällikkö **Päivi Lahti** myöntää ongelmat.

Nykyistä varhempi puuttumisen olisi kaikkien haastateltujen mielestä ensiarvoisen tärkeää. Ongelma vain on tuttu: rahaa otetaan koko ajan pois ennaltaehkäisevistä toimista. Raha siis ratkaisee.

”Jokainen lapsen pompotelutapaus on liikaa”

Psykologi **Vesa Nevalainen**,
Psykologiliitto

”Kuntien päättäjät ovat avainasemassa. Pätevistä, pysyvistä sosiaalityöntekijöistä on hirveä pula, työntekijöistä pihistellään ja työn organisointi on huono.”

Johtava lakimies **Pia-Liisa Heiniö**, Pelastakaa Lapset ry

Laadunhallinnan valmennusohjelma jatkuu...

**Ammatillisten
perhekotien
laadunhallinnan
valmennusohjelma
jatkuu edelleen,
tulkaa mukaan!**

Valmennus kestää vuoden ja se muodostuu kahdeksasta yhteisestä koulutuspäivästä, joiden välillä osanottajat tekevät välitehtäviä ohjatusti yksikössään. Myös alueellisia laatupeirejä on hyödynnetty. Työskentelyä tukee internetin kautta toimiva verkko-oppimisympäristö.

Valmennuksen tavoitteena on rakentaa yksiköille systemaattinen ja dokumentoitu laadunhallintajärjestelmä. Prosessin kuluessa osallistujilla on mahdollisuus työstää laatukäsikirja, jossa keskeiset laadunhallintaan liittyvät työprosessit ja kasvatuksen ja hoidon periaatteet on kuvattu.

Laadunvalmennuksen ja oman kehittämistoiminnan tulee saada aikaan haluttuja tuloksia ja vaikutuksia omassa toiminnassa, suhteessa viranomaisiin ja muihin sidosryhmiin (esimerkiksi sosiaalitoimi, koulu) ja ennen kaikkea suhteessa lapsiin ja nuoriin.

Hyvä tavoite on myös osallistujien suuren tietotaitomäärän jakaminen ja kirjaaminen.

Yhteisissä tapaamisissa pohditaan mm.:

- laadun peruskäsitteistöä
- toiminta-ajatusta ja arvopohjaa, joka toimii laadunhallinnan lähtökohtana
- laatuksien määrittelyn periaatteita
- työprosessien tunnistamista ja kuvaamista

Kouluttajat *Janne Kankaanieniemi* ja *Kari Kangaspunta* **Kehityspolku Oy**:stä vetävät onnistuneesti kaikki osallistujat mukaan laatutyöskentelyyn. Ryh-

mät saavat osallistujat innostuneesti pohtimaan työnsä sisältöä ja tarkoitusta.

Laadunhallinnan valmennusseminareja on tarkoitus järjestää, mikäli osallistujia ilmoittautuu vaadittavat 20.

Jos koette tarvitsevanne apua oman laadunhallintajärjestelmänne ja laatukäsikirjanne teossa ilmoittautukaa sähköpostitse **Ohviisiin:**

vappu.maattanen@apkl.fi

Kehityspolku Oy

Kiinnostavaa koulutusta jäsenperhekodeille...

ITE-itsearviointi- ja laadunhallintamemotelmä

Koulutuspäivä:

lauantai 8.10.2005 kello 10-15

Paikka:

Hotelli Priimus,
Taulumäentie 45, Jyväskylä

Kouluttajat:

Eriyasisiantuntija **Tupu Holma** ja
VTM **Kari Kangaspunta**

Hinta:

80 euroa/osallistuja (sisältää koulutusohjelman, kokouskahvit sekä lounaan)

Ilmoittautumiset:

31.8.05 mennessä Riitta Rieki,
puh. 0500 646 173,
e-mail: pk-rieki@apkl.fi

Kehityspolku Oy

SELVÄPÄÄ®-toiminnan merikursseilla opitaan päihteistä ja purjehtimisesta

**Kotiintuloajat
venyvät.
Olemus on
poissaoleva.
Kaverit näyttävät
epämääräisiltä.
Ja muutaman
kerran on tultu
humalassa
diskosta kotiin.**

Kun teini-ikäinen lapsi alkaa käyttää päihteitä, on vanhempi ensimmäisten huolestuttavien merkkien ilmaantuessa usein aivan hukassa. Onko minun lapsellani päihdeongelma? Miten ottaa asia puheeksi? Kuinka saada nuori irti päihteistä?

Myllyhoitoyhdistyksen **Selväpää®**-toiminnan järjestämät merikurssit tarjoavat uudenlaisen tavan pistää päihdeasiat mietintämyssyyn. Viiden päivän merikurssilla opitaan purjehtimisen alkeet ja samalla mietitään myös päihteiden käyttöä.

- Vanhempien, jotka ovat huolissaan lapsensa päihteiden käytöstä, kannattaisi harkita alaikäisen lapsensa lähettämistä merikurssille. Tarjoamme nuorille totuudenmukaista tietoa päihteistä elämykselliskokemuksellisessa ympäristössä, **Selväpää®**-toiminnanjohtaja **Tommi Korkala** toteaa.

Tulevana kesänä neljä kurssia

Ensimmäinen merikurssi toteutettiin viime kesänä **Selväpää®**-toiminnan ja Suomen Purjelaivasaatiön kanssa yhteistyössä. Kokemukset olivat erittäin myönteiset. Merikurssilla pystyttiin selvästi tekemään muutoksia nuorten asenteisiin koskien päihteitä. Väärät uskomukset ja katulegendat korvautuivat todellisella tiedolla ja samalla nuorten hihaan tarttui myös aluksenhallinnan ja purjehduksen alkeet. Viime kesän kurssien onnistumisen rohkaisemana **Selväpää®**-toiminta järjestää tulevana kesänä neljä merikurssia.

- Ensimmäinen kurssi on loppuunmyyty, kolmas kurssikin on aika täynnä, mutta kahdella kurssilla on vielä ihan hyvin tilaa, Korkala sanoo.

Yhdelle merikurssille otetaan mukaan enintään viisi nuorta kahden ohjaajan lisäksi. Toisella ohjaajista on kuljetuksellinen vastuu ja toisella sisällöllinen vastuu. Ohjaajat ovat päihdetyön ammattilaisia, aluksen päällikkö on lisäksi vielä merenkulun ammattilainen.

- Mielestäni on kuin laittaisi rahaa pankkiin, jos nuori pysähtyy pohtimaan päihdeasioita. Voin vakuuttaa, että ennaltaehkäisevä työ toimii ja kannattaa, Tommi Korkala korostaa.

**Selväpää®
havahduttaa
maalla ja merellä**

Selväpää®-toiminnalla on usean vuoden kokemus nuorille suunnatusta tuloksellisesti tehdystä ennaltaehkäisevästä päihdetyöstä.

Selväpää®-toiminta on alle 18-vuotiaille suunnattu valtakunnallinen ehkäisevän ja hoitoa tukevan päihdetyön hanke. Perustehtävänä on havahduttaa perusopetuksen 8. luokkalaisten kouluilla tapahtuvien oppituntien mittaisten koulutusten voimin. Lisäksi toimintaan kuuluvat auttava puhelin, vertaistukitoimintaa sekä viiden vuorokauden maxi-interventiot maalla ja merellä. Hanke on opetusministeriön hyväksymä.

- Tällä hetkellä havahduttamiseksi esimerkiksi Helsingin, Vantaan, Turun ja Oulun kaikki kasit vuosittain. Toiminta on päärahoittajan eli **Raha-automaattiyhdistyksen** puolelta saanut kohdennetun toiminta-avustuksen tämän vuoden alusta, mikä tarkoittaa sitä, että toiminta on vakinaistettu, Tommi Korkala selvittää.

Jos haluat nuoren mukaan merikurssille, ota yhteys Tommi Korkalaan puhelimitse **040-848 7668** tai sähköpostilla **tommi.korkala@myllyhoito.fi**

Kurssiaikataulu:

Merikurssi nro 011

6.-11.6.2005

Helsinki-Kotka-Haapasaari-Helsinki

Merikurssi nro 012

14.-19.6.2005

Helsinki-Tammisaari-Naissaari-Helsinki

Merikurssi nro 013

26.6.-1.7.2005

Turku-Utö-Maarianhamina-Turku

Merikurssi nro 014

12.-17.7.2005

Turku-Hanko-Helsinki

LASTENSUOJELULAIN KOKONAISUUDISTUS

Kuulemistilaisuus 31.03.2005 Sosiaali- ja terveysministeriö
Juhani Santala ja Paavo Koivisto

Huoltajuuden käsitettä arvioitaneen uudelleen lainsäätämisen edistyessä

Liiton edustajat **Juhani Santala** ja **Paavo Koivisto** oli kutsuttu lastensuojelulain kokonaisuudistuksen alkukäsittelyyn kuultavaksi. APKL:n edustajilta kysyttiin mielipidettä lastensuojelulaissa liiton toimialaa koskeviin kysymyksiin. Kysymykset oli annettu liiton edustajille ennakolta valmistelua varten. Tilaisuuden puheenjohtajana toimi Lastensuojelulakia uudistavan työryhmän puheenjohtaja **Sirpa Taskinen**.

Liitto painottaa uudistuksessa perhekoti käsitteen tarkennusta koskemaan vain perhekoteja, joissa ylläpitäjäpariskunta asuu ja työskentelee. Lisäksi puheena oli vastuuhenkilön koulutus- ja työkokemusvaatimusten tarkentaminen siten, että ne ovat sel-

västi lastensuojelun sijaishuoltoon painottuvia.

Perhekodein vastuuhenkilön koulutusvaatimusten täsmentyessä voitaneen perhekodein toimilupaan sisällyttää tietyt rajoittamistoimet, koska niiden taustalla pitäisi olla sama pätevyysvaatimus kuin julkisella puolella.

Huoltajuuden käsitettä arvioitaneen uudelleen lainsäätämisen edistyessä. Huoltosuunnitelma tulee täsmentymään ja laajentumaan koskemaan selke-

ästi mm. lapsen kuulemisen eritilanteissa. Huostaanoton pituus tullaan mahdollisesti sisällyttämään huoltosuunnitelmaan. Lisäksi vanhempien asema ja suhde hoitoon ja heidän mahdollinen oma hoitonsa sisällytetään huoltosuunnitelmaan.

Huostaanoton päätöksenteko on nykyisin jossain määrin

lainsäädännön harmaata aluetta ja siihen valmisteleva työryhmä haluaa selkeyttä. Liitolla on hyviä kokemuksia sijaishuollon alueellisista osaamiskeskuksista. Lain laatijalla on myös näkemys, että

pienistä kunnista puuttuu ammattitaitoa.

Uuteen lakiin tultaneen kuvaamaan myös jälkihuollon prosessi entistä selkeämmin ja velvoittavampana. Liiton kantana esitettiin, että jälkihuoltotoimien tulisi jatkua ainakin 21 ikävuoteen ja tarvittaessa kauemminkin.

Työryhmälle voi lähettää lisää kommentteja www.hare.vn.fi

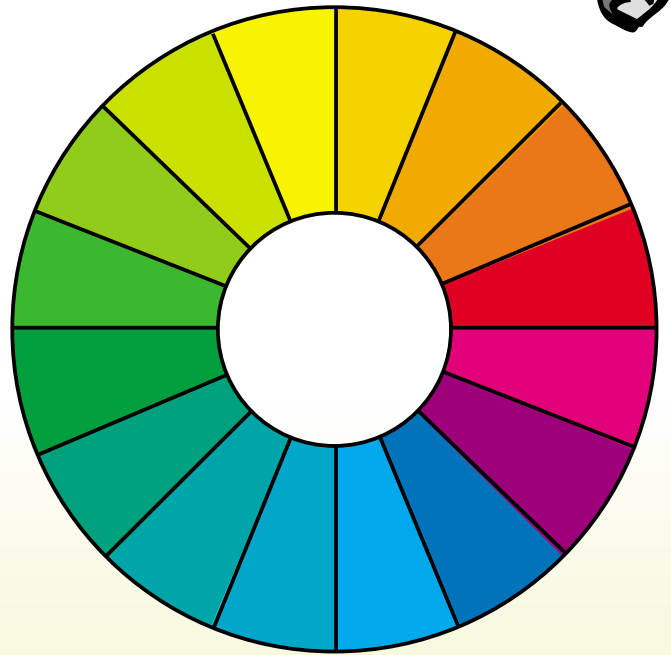
Paavo Koivisto
sihteeri
Ammatillisten
Perhekotien Liitto ry

VÄRIKÄSTÄ

Värejä on käytetty terapeuttisina välineinä jo 1550 eKr. muun muassa Egyptissä. Erilaisia koulukuntia on syntynyt selittämään ja käyttämään värejä omilla tavoillaan. Näitä eri tapoja lähestyä värejä ovat esim. väripsykologia, väriterapia ja fengshui.

Tulet varmasti huomaamaan artikkeleja lukiessasi, että olet käyttänyt vaistomaisesti värejä oikein, mutta saatat saada jonkin hyvän vinkin myös omaan työhösi. Parhaan todistuksen värin vaikutuksista saat kokeilemalla ja toteamalla itse tuloksen.

16-sävyinen väriympyrä

Värit ovat täynnä tietoa ja elävää energiaa, jota musiikin tavoin, voidaan mitata aallonpituuksilla. Kun tiedostamme miten eri värit toimivat, voimme niiden avulla tehdä paljon hyvää. Väri josta et pidä, kertoo kehon- ja mielenterveyden tilastasi aivan yhtä paljon kuin lempivärisi. Taloon tulevan lapsen lempiväri voi muuttua hyvinkin pian sitä mukaan kun elämäntapa ja arvot saavat uuden ilmeen. Oikean värin käyttäminen oikeaan aikaan voi ratkaista ongelmia puolestasi. Missä on valoa, on myös värejä. Valoisaan vuodenaikaan vaikuttavat myös värit meihin voimakkaammin kuin pimeään vuodenaikaan.

Nimeni on Niina-Matilda Juhola ja olen opiskellut Englannissa, Derbyn yliopistossa taideterapeutiksi. Olen Perhekoti Vesipeilin äiti ja ilokseni olen saanut kokea värien voiman myös omassa työssäni. Tulen kertomaan seuraavissa numeroissa jonkin uuden värin ominaisuuksista.

VIHREÄ

- *minttu*
 - *meren vihreä*
 - *omenan vihreä*
 - *tummat sävyt*
- on tällä hetkellä meihin voimakkaasti vaikuttava väri.**

Vihreä on yleislääke, parantava väri. Se on uudistumisen, kasvun ja hedelmällisyyden symboli. Siinä on keltaisen iloa ja sinisen tyyneyttä.

Vihreä paljastaa myös tunnetiloja. Jos sydämessä on tunnelukko, joko tunteiden tunnistamisessa tai ilmaisemisessa, voi vihreä tuntua jo ajatuksena epämiellyttävältä. Tunteellisesti haavoittunut lapsi voi jopa yrittää suojautua vihreän vaikutukselta esim. vastustamalla ulos menoa, vihreää ruokaa tai vihreän pukemista päälleen.

Vihreä auttaa yliaktiivisen lapsen rauhoittamisessa. Voit lisätä väriä lapsen huoneeseen vaikka tekstiilien avulla. Itsenäistyvä nuori voi vaistomaisesti valita ympärilleen vihreää, se auttaa itsenäistymään ja antaa tilaa hengittää.

Vihreä on yleislääke, parantava väri.

Vihreä ympäristössä rauhoittaa ja auttaa negatiivisten tunteiden poistamisesta. Sen käyttöä voi suositella keittiöön, makuuhuoneeseen, ruokailutilaan, terassille, olohuoneeseen ja tiloihin, joissa rentoudutaan. Sitä ei tulisi käyttää

aktiivisissa tiloissa (esim. harrastetilat) eikä tummissa/kylmissä huoneissa. Vihreä kylmentää ja suurentaa tilaa, se rauhoittaa ja varsinkin tummat sävyt antavat luonnollisen ilmeen huoneelle.

Nautitaan kesästä ja vihreydestä!

**Niina-Matilda Juhola
Perhe koti Vesipeili**

niina-matilda@vesipeili.fi

LIITON PERINTEINEN SALIBANDYTURNNAUS PIDETTIIN PIRKKALASSA

**Ammatillisten
perhekotien
tämänvuotinen
salibandyturnaus
pelattiin 21.5.
Erkkilän urheilu-
opistolla Tamme-
lassa Forssan
lähistöllä.**

Vauhdikas urheilutapahtuma onkin yksi merkittävimmistä liiton ryhmäkokoontumisista ja kerää vuosi vuodelta yhä enemmän innokkaita osallistujia.

Turnaukseen osallistui tällä kertaa yhdeksän rankkaan taistoon valmistautunutta joukkuetta. Sarjoja oli edellisvuosien tapaan kaksi, A- ja B-sarja. B-sarjassa pelasivat nuoremmat osaaajat ja A-sarjassa isommat mailataurit.

kisailun henki ja pelit olivat tiukoja mutta sopuisia. Tästä pitivät huolen hyvät tuomarit. Tänä vuonna molempien sarjojen joukkueilla oli tavoiteltavana uudet kiinnitykset viime vuonna hankittuun kiertopalkintoon.

A-sarjan ykkössijasta otteli-

vat tänä vuonna **Perhekoti Jyrkkä** Hämeenkoskelta ja **Kuusniemen perhekoti** Varsinais-Suomesta. Kuusniemi ei pystynyt uusimaan viime vuotista voittoaan vaan pystyi saa tänä vuonna kaiverruttaa nimensä **Perhekoti Jyrkkä**.

Voittoisa Perhekoti Jyrkän joukkue luotti maalivahdin hommat naisten käsiin, mikä olikin erinomainen valinta. Maalia vartioitiinkin karpän lailla.

Pienempien sarjan kaikkensa antanut mutta onnellinen Kotirinteen Perhekodin joukkue. He saivat nyt kiertopokaaliin ensimmäisen kiinnityksensä. Edellinen on Perhekoti Tuikkeen nimissä. Uusiiko jompi kumpi ensivuonna voittonsa, vai saadaanko kokonaan uusi nimi pyttyyn?

Isompien sarjan pronssiottelussa mittasivat paremmuutta **Turulan Perhekoti** Pohjanmaalta ja **Perhekoti Tuike** Turusta. Vaiherikkaan pelin voitti lopulta **Turulan Perhekoti**. **Perhekoti Tuike** jäi tällä kertaa palkintopallin ulkopuolelle kunniakaalla neljännellä tilallaan.

Viidenneksi sarjassa tuli voitto tavoitteenaan kisaan lähtenyt turnauksen järjestäjä **Perhekoti Valo**. Liekö pelissä ollut mukana hieman kohteliasta isäntää!?

Nuortensarjan loppuottelussa kohtasivat **Kotirinteen perhekoti** Suhmurasta ja **Perhekoti Peura** Espoosta. Voiton nappasi tiukan taiston päätteeksi tällä kertaa **Kotirinteen Perhekoti**, joka sai nyt ensimmäisen kiinnityksensä uuteen kiertopalkintoon. Pronssiottelussa voiton otti **Katrin Palvelukoti** Uudestakaupungista. Se peittosi kiihkeän kamppailun jälkeen neljänneksi jääneen hämeenkoskelaisen **Pöyhösen Perhekodin**.

Sydämelliset onnittelet taas kaikille voittajille ja kiitokset osallistuneille joukkueille. Vuoden päästä tapaamme jälleen ja toivomme, että uusia joukkueita uskaltautuu rohkeasti joukkoon mukaan.

A-SARJA

Perhekoti Jyrkkä
Perhekoti Kuusniemi
Turulan Perhekoti
Perhekoti Tuike
Perhekoti Valo

B-SARJA

Kotirinteen Perhekoti
Perhekoti Peura
Katrin Palvelukoti
Perhekoti Pöyhönen

SALIBANDY

on helppo, hauska ja halpa joukkuepeli, jossa yhdistyvät

SUVAITSEVAISUUS
"Kuka tahansa"

MONIARVOISUUS
"Milloin, miten ja missä tahansa"

AVOIMUUS

TASA-ARVO

VAPAAUS VALITA

KANSAINVÄLISYYS

TERVEET ELÄMÄN ARVOT

SOSIAALISUUS

Salibandy lyhyesti. ● Se on monelle tutusta sählystä kehitetty Suomen 3. suosituin sisätiloissa pelattava palloilupeli. ● Joukkueeseen kuuluu 15-20 pelaajaa, joista kentällä on yhtäaikaan viisi + maalivahti. ● Kentän koko on 40x20 m. ● Mailat ovat puolivartalon mittaisia muovi- tai lasikuitumailloja, jonka lavan käyryys saa olla enint. 30 %. ● Maalivahdilla ei ole mailaa. ● Muovinen ontto ja reijällinen pallo painaa 23 g ja on 72 mm halkaisijaltaan. ● Maalinkoko on 115x160 cm. ● Taklaukset ovat pelissä kiellettyjä eikä mailaa saa käyttää muuhun kuin pallon kuljettamiseen. ● Pelaaja vaihtoja saa tehdä lennosta ja paitsio sääntöä ei ole. ● Ottelun kesto on aikuisilla 3 x 20 min ja nuorilla 3 x 15 min tai 2 x 15 min. ● Lisätietoja www.salibandy.net ●

Lehdistä saksittua

Helsingin Sanomat
3.3.2005

SUOMEN KUNTALIITTO: Lastensuojelupalveluihin tutustuttava etukäteen

Lastensuojelutoimet lisääntyneet alkoholin halventumisen jälkeen. Uusia sijaisperheitä on nykyisin vaikea saada eläkkeelle siirtyvien tilalle. Huostaanotettujen lasten määrä kasvaa jatkuvasti. Lahdes-
sa sosiaalitoimen avohuollossa lasten ja nuorten määrä kasvoi viime vuonna 50 prosenttia.

LASTENSUOJELUN KESKUSLIITON toiminnanjohtaja **Mauri Upanne**: Lastensuojelupaikkoja on määrällisesti riittävästi tarjolla. Erityispaikkoja mielenterveys-ongelmaisille ja aggressiivisesti käyttäytyville tarvitaan yhä enemmän.

Helsingin Sanomat
4.3.2005

INTERNET-PELAAMISEN KASVU LISÄÄ MYÖS PELI- RIIPPUVUUTTA

Professori **Lasse Murto**: Internetin laajenevista pelimahdollisuuksista on tulossa lisävaikeuksia kaikille, jotka taistelevat ihmisten peliriippuvuutta vastaan. Pelitoiminta on kasvussa samoin haitat. Ongelmariippuvuus internetin peleistä on huonosti hallittavissa ja mitä ilmeisemmin lasten innostus tietokonepeleihin madaltaa heidän kynnystään peliriippuvuuteen.

Lapsen maailma 4/2005

EI LYHYTJÄNNITTEISELLE KILPAILUTTAMISELLE

Lastensuojelupalvelujen hankintaa ohjaavat hyvät toimintaperiaatteet ja -käytännöt on julkaistu. Lastensuojelupalvelujen hankkijoiden ja tuottajien sekä valvovien viranomaisten yhteisessä suosituksessa todetaan, että kunnan eli lastensuojelupalvelujen ostajan tulee huolehtia siitä, että lapselle turvataan pysyvät ja jatkuvat ihmissuhteet, joita lyhytjännitteinen kilpailuttaminen tai hankintatyön suunnittelemattomuus ei saa vaarantaa.

Suomen Yrittäjäsanomien huhtikuu 2005

SOSIAALIALAN YKSITYISISTÄ PALVELUTUOTTAJISTA ERITYINEN REKISTERI

Maan hallituksen tavoitteena on perustaa valtakunnallinen yksityisten palvelujen antajien rekisteri, joka sisältäisi tiedot yksityisistä sosiaalipalvelujen tuottajista sekä myös terveydenhuollon sektorin itsenäisistä ammatinharjoittajista.

Rekisteri parantaisi lupa-, valvonta- ja tilastoviranomaisten tiedonsaantia yksityisesti annettavista sosiaali- ja terveyspalveluista. Rekisteri mahdollistaisi sähköisen asioinnin palvelujen tuottajien ja lääninhallitusten sosiaali- ja terveysosastojen välillä.

Uudistuksen jälkeen rekisterin pitäjänä olisivat **Terveydenhuollon oikeusturvakeskus** ja **lääninhallitukset** yhdessä. Rekisteriin tulisi myös julkisesti käytettävissä oleva osarekisteri. Yksityiset palveluntuottajat saavat maksettavakseen 50 euron vuosimaksun, jolla rekisterin ylläpitokustannukset katettaisiin.

Asiasta kuultuna:

Kari Mustonen

Hämeenkosken kunnanjohtaja

Esitimme Hämeenkosken kunnanjohtajalle Kari Mustoselle pari kysymystä Ammatillisten Perhekotien asemasta kunnassa.

Mitä mieltä olet perhekodeista kunnan näkökulmasta katsottuna?

Hoiva-alan työpaikat ja yritykset ovat yhtä arvokkaita kuin kaikki muutkin. Kunnassamme ymmärretään perhekotien arvo ja tiedämme, että sijoitetuilla lapsilla on ongelmia, joihin he saavat apua. Koulu-toimeemme ei kuitenkaan ole tullut erityisiä paineita perhekodeista.

Millainen vaikutus perhekoideilla on kunnan talouteen?

Vaikutus on ehdottomasti positiivinen. Niihin on muodostunut uusia työpaikkoja ja yrityksiä perhekodit maksavat veroja ja käyttävät paikallisia palveluja. Tarkempia euromääriä emme ole laskeneet.

Internetsivut toimivat ja palvelevat osoitteessa

www.apkl.fi**Informaatiota ja tietoa**

Liitollamme on toimivat kotisivut ja siellä on runsaasti tärkeää tietoa meille kaikille. Mm. jäsenperhekodit yhteystietoineen löytyvät luetteloituina sivuilta.

Vapaat hoitopaikat markkinointiin

Kotisivulla on jäsenperhekotien käytössä myös vapaiden paikkojen markkinointi. Tiedot vapaista paikoista toimitetaan jäsenpalveluumme osoitteeseen: **vappu.maattanen@apkl.fi**

tai puhelimitse (03)5898 880, mieluiten kuitenkin sähköpostilla.

Paikat päivitetään sivuillemme 2–3 päivän kuluessa tietojen saapumisesta meille. Kunnat käyttävät ahkerasti sivuja vapaiden paikkojen etsimiseen, joten tämä jäsenetu kannattaa hyödyntää.

Keskustelu- ja kalenterisivut jäsenille

Sivuilla on myös jäsenien keskustelupalsta ja kalenterisivu, joita kannattaa niinkään ahkerasti käyttää. Keskustelupalstan

tunnus ja salasana on lähetetty perhekodeille. Jos ne ovat kadonneet, niitä kannattaa kysyä jäsenpalvelustamme.

Tutkittua tietoa perhekodeista

Sivuilla on luettelo erilaisista tutkimuksista sekä kirjallisuudesta, jota jäsenet voivat veloituksetta lainata. Lainauspyyntöt voi lähettää jäsenpalveluumme.

Lämmentä kesää kaikille
Vappu Määttänen
APKL jäsenpalvelu

Kesän juhliin:**Omenainen juustokakku ja raikas omenajuoma****Omenainen juustokakku**
6-8 hengelle

- 2 dl öljyä
- 3 dl sokeria
- 4 dl omenaraastetta
- 2 munaa
- 3 dl vehnä jauhoja
- 1 tl soodaa
- 1 tl leivinjauhetta
- ripaus suolaa (1-2 dl pätkinärourhetta)
- 1 sitruunan mehu ja raastettu kuori
- 2 tl kanelia

Pinnalle:

- 200 g Philadelphia juustoa
- 100 g voita
- 1/2 sitruunan raastettu kuori
- 1/2 tl vaniljasokeria
- 50 g pölysokeria

● Vatkaa öljy ja sokeri, kunnes seos on valkoista. Lisää ome-

naraaste ja munat. Sekoita loput kuivat aineet keskenään ja lisää ne taikinaan.

● Kaada taikina hyvin voideltuun irtopohjaiseen vuokaan. Paista pohjaa noin 50 minuuttia 175°C lämmössä ja jäähdytä pohja.

● Mittaa juuston joukkoon voi, mausteet ja sokeri. Vatkaa ne hyvin sekaisin ja jatka, kunnes seos on kuohkeaa. Levitä seos tasaiseksi kerrokseksi pohjan päälle.

● Laita kakku jääkaappiin jäähmettymään ja tarjoile kylmänä.

Raikas omenajuoma
6 annosta

1 l omena täysmehua tai -nektaria
jääpaloja/-mursketta (Omenalikööri ja/tai (Vodkaa)

● Jäädytä pakastimessa muovirasiassa iso jääkimpale. Murskaa se pyyheliinan sisällä pieniksi lohkoiksi ja murskaksi. Pane jäämurska lasihin ja täytä mehulla.

● Jos haluat terästä juomaa, lisää omenalikööriä ja vodkaa lasihin ennen omenamehua.

Maukasta kesää toivottaa
Leea Lehelmä
Kirjava Omena

**Laki-
neuvontaa
jäsenille**

Liitto on tehnyt uuden sopimuksen lakineuvonnasta **varatuomari Jarkko Helminen** kanssa. Sopimus kattaa edelleen alustavan selvitystyön. Jatkoitoimenpiteet että pidemmälle menevät selvitykset jäävät perhekotiyrityksen kustannettaviksi.

Jos siis perhekotisi tarvitsee lakineuvontaa, voit ottaa yhteyttä Jarkko Helmiin, mielellään sähköpostitse, jättämällä hänelle yhteystietosi (myös sähköpostiosoite) ja kertomalla lyhyesti ongelmastasi. Hän ottaa sinuun yhteyttä.

**Lakipalvelu
Jarkko Helminen**

Puutarhakatku 16 B
33210 Tampere
info@lakinet.fi
Puh. 050 3366 122

Lisätietoja löytyy liiton jäsen sivuilta.

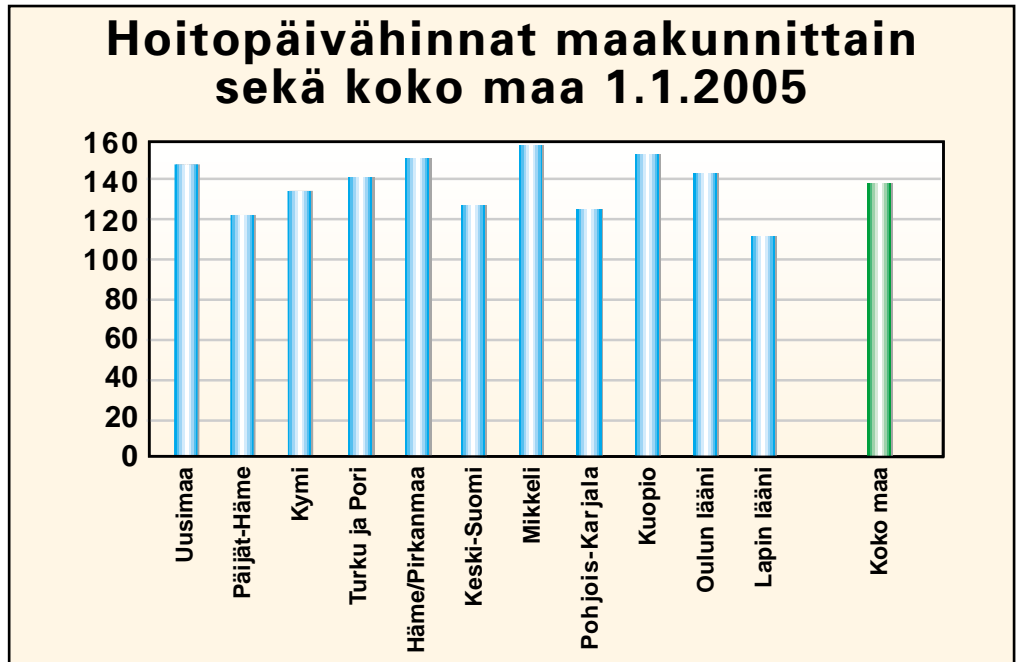
Liitto lukujen valossa 1.1.2005

YLEISTÄ

- Liitossa oli 1.1.2005 yhteensä **100** jäsenperhekotia, **2** kunniajäsenperhekotia sekä **1** kunniajäsenperhe.
- Vuoden 2003 aikana on jäseniksi hyväksytty **17** uutta perhekotia. Liitosta erosi vuoden aikana **5** perhekotia.
- Perhekotien keski-ikä on **8 v.**
- Keskimääräinen paikkaluku perhekotia kohden oli **5,8**.
- Kodeissa oli yhteensä **580** hoitopaikkaa, joissa ilmoitettiin hoidettavan **524** lasta (tyttöjä 213 ja poikia 311).
- Perhekodeissa asui hoidettavien lisäksi **147** omaa alle 18 vuotiasta lasta.
- Hoitopaikkoja oli koko maassa vapaana 1.1.2005 yhteensä **56** paikkaa.

ULKOPUOLINEN HENKILÖKUNTA

- Liiton perhekodit työllistivät perhekotivanhempien lisäksi **126,5** päätoimista työntekijää.
- Sivutoimisia ja osa-aikaisia työntekijöitä oli yhteensä **80**, joista merkittävä osa on erilaista koulutyötä tukevia tai harrastusaineen opettajia (kouluavustajia tai esim. musiikin opettajia).
- Kodinhoitajat ovat yleisimpiä niissä kodeissa, joissa on vain yksi ulkopuolinen työntekijä.

HOITOPÄIVÄHINNAT

Keskimääräinen hoitopäivän hinta koko maan jäsenperhekodeissa oli **138,10** euroa.

Hoitopäivän hinta euroa/perhekotien määrä (pk)

83-100	101-110	111-120	121-130	131-140	141-150	151-160	161-170	171-180	181-220
3 pk	5 pk	15 pk	12 pk	22 pk	16 pk	11 pk	8 pk	5 pk	3 pk

PERHEKOTIVANHEMMAT

- Perhekotivanhempien keski-ikä: äidit 45 vuotta ja isät 49 vuotta.

Äitien koulutusalat ja -tasot:

- sosiaali- tai terveysalan koulutus on yli puolella äideistä
- opetus- tai nuorisotyön koulutus on yli neljäsosalla perhekotiäitejä
- noin 60 %:lla äideistä on opistotasoinen koulutus
- 1/5:lla äideistä on akateeminen oppitutkinto

Isien koulutusalat ja -tasot:

- Sosiaali- tai terveydenhuollon koulutus on noin 35 %:lla perhekoti-isistä

- opetus- tai nuorisotyönkoulutus on noin 30 %:lla isistä
- muun alan koulutuksia perhekoti-isillä on noin 30 %:lla
- opistotasoinen koulutus on noin 40 %:lla isistä
- akateeminen lopputkinto on noin 1/3:lla isistä.

TILASTOJA LÄNEITTÄIN

	perhekotien määrä	hoitopaikkoja	paikkoja vapaana
ETELÄ-SUOMEN LÄÄNI			
Uusimaa	10	53	1
Häme (Päijät-Häme)	10	55	3
Kymi	6	32	3
LÄNSI-SUOMEN LÄÄNI			
Turku ja Pori	12	67	7
Häme (Pirkanmaa)	7	42	2
Keski-Suomi	15	92	6
ITÄ-SUOMEN LÄÄNI			
Mikkeli	13	74	11
Pohjois-Karjala	6	38	5
Kuopio	8	60	9
OULUN LÄÄNI	11	56	8
LAPIN LÄÄNI	2	11	1
Yhteensä	100	580	56

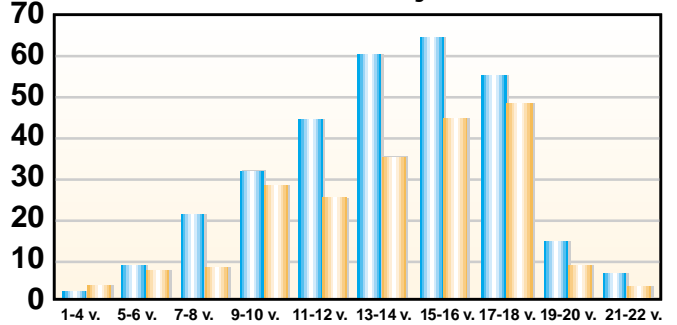

Sijoittajakunnat Ammatillisten Perhekotien Liitto Ry:n Jäsenperhekodeissa 1.1.2005

A Asikkala	Juankoski	L Lahti	Parikkala	Sonkajärvi
E Elimäki	Juuka	Lahti	Perniö	Sotkamo
Espoo	Juva	Lapinlahti	Pieksämäki	Suonenjoki
Eura	Jyväskylän mlk	Lappeenranta	Pihtipudas	T Taivalkoski
F Forssa	Järvenpää	Laukaa	Pori	Tampere
H Hamina	K Kajaani	Leppävirta	Pudasjärvi	Tohmajärvi
Hankasalmi	Kangasniemi	Lieto	Pulkki	Turku
Haukipudas	Kankaanpää	Liperi	Puhkalahdun	Tuusula
Hausjärvi	Karjaa	Lohja	Pyhäsalmi	U Uusikaupunki
Heinola	Karkkila	Loimaa	Pyhäselkä	V Vahto
Heinävesi	Karstula	Loviisa	Pälkäne	Valkeakoski
Helsinki	Kauhajoki	M Masku	Raahe	Vammala
Hirvensalmi	Kauniainen	Mikkeli	Raisio	Vantaa
Hollola	Kemi	Muurame	Rantasalmi	Varkaus
Hyrnsalmi	Keminmaa	Mäntyharju	Ranua	Vihti
Hyvinkää	Kempele	N Naantali	Rauma	Viiala
Hämeenlinna	Kerava	Nastola	Riihimäki	Vilppula
I Ilomantsi	Kerimäki	Nivala	Rovaniemi	Virrat
Inatra	Kiiminki	Nokia	Ruotsinpyhtää	Y Ylitornio
Inari	Kirkkonummi	Nousiainen	Räikkylä	Ylivieska
Jalasjärvi	Kokkola	Nurmes	S Salo	Ylöjärvi
Joensuu	Koski Tl	Nurmijärvi	Savonlinna	Ä Ähtäri
Joroinen	Kotka	Orimattila	Seinäjoki	Yhteensä 130
Joutseno	Kouvola	Orivesi	Siilinjärvi	kuntaa.
	Kuopio	Oulu	Sipoo	
	Kuusamo	P Padasjoki	Siuntio	
	Kuusankoski1		Sodankylä	
			Somero	

Luku-
määrä

Hoidettavat/ikäjakaumat

POJAT Hoidettavia poikia yhteensä 311.
TYTÖT Hoidettavia tyttöjä yhteensä 213.

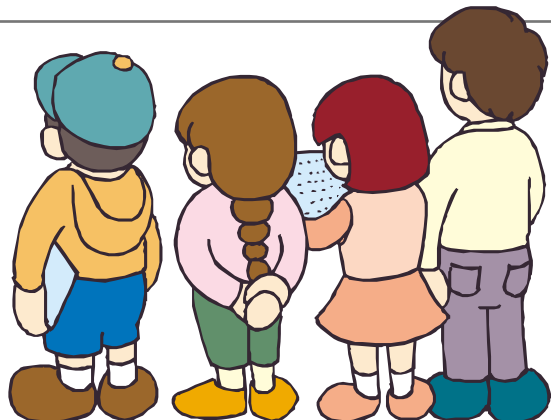

Toteutuneet hoitovuorokaudet 2004

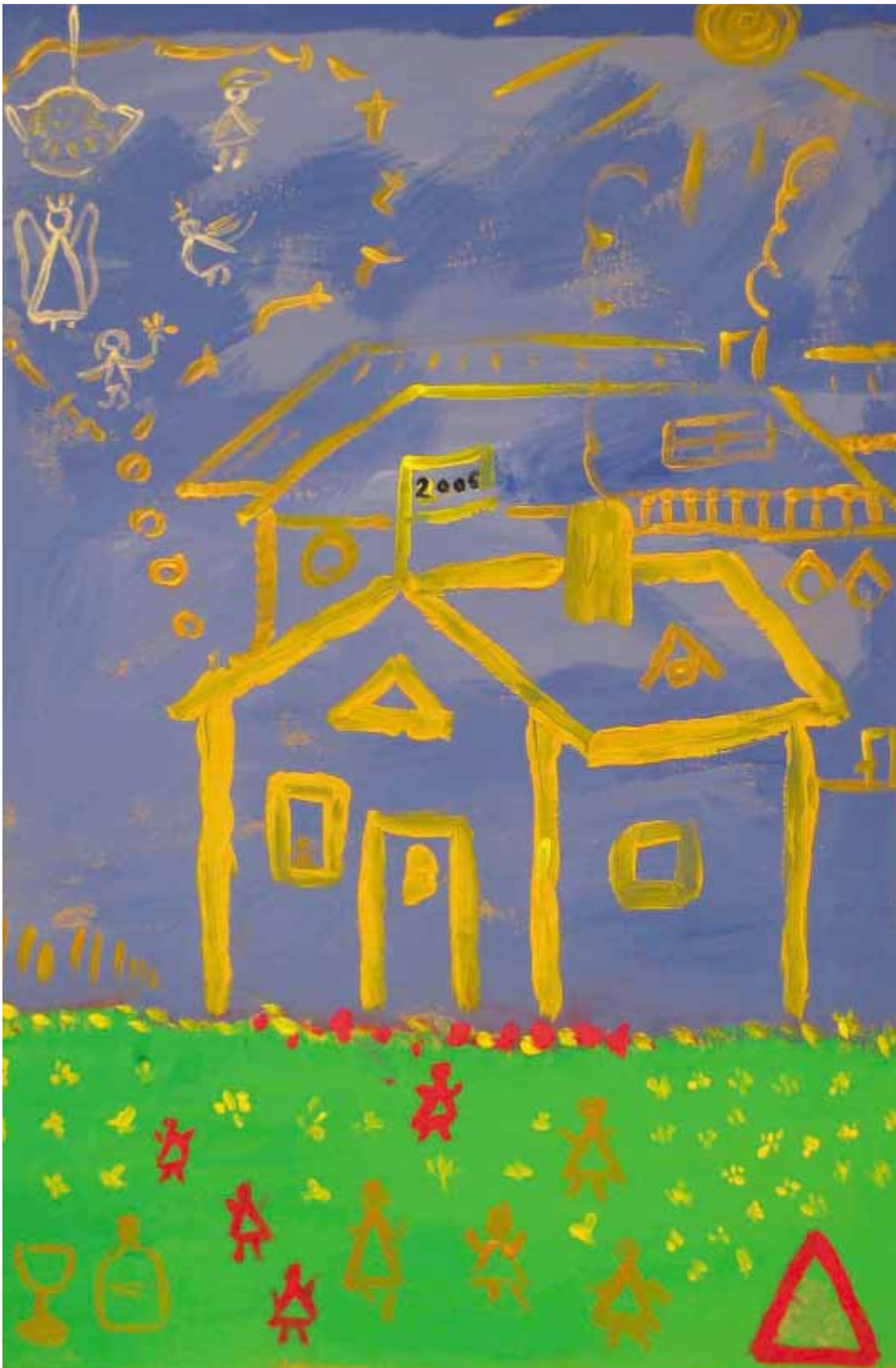
	Hoito- vuorokausia	Ei vast.	PK yht.
ETELÄ-SUOMEN LÄÄNI			
Uusimaa	13 190	3	10
Häme (Päijät-Häme)	17 685	1	10
Kymi	8 646	1	6
LÄNSI-SUOMEN LÄÄNI			
Turku ja Pori	14 633	4	12
Häme (Pirkanmaa)	12 352		7
Keski-Suomi	28 018	2	15
ITÄ-SUOMEN LÄÄNI			
Mikkeli	18 061	2	13
Pohjois-Karjala	11 403		6
Kuopio	16 997	1	8
OULUN LÄÄNI	20 153		11
LAPIN LÄÄNI	2 903		2
Yhteensä	164 041	14	100

Laatupiiritoimintaan osallistuneet perhekodit

	Osall.	Ei osall.	Ei vast.	PK yht.
ETELÄ-SUOMEN LÄÄNI				
Uusimaa	8	1	1	10
Häme (Päijät-Häme)	10			10
Kymi	3	2	1	6
LÄNSI-SUOMEN LÄÄNI				
Turku ja Pori	8	1	3	12
Häme (Pirkanmaa)	7			7
Keski-Suomi	13	2		15
ITÄ-SUOMEN LÄÄNI				
Mikkeli	7	5	1	13
Pohjois-Karjala	4	2		6
Kuopio	4	3	1	8
OULUN LÄÄNI	10	1		11
LAPIN LÄÄNI	2			2
Yhteensä	76	17	7	100

Aurinkoista kesää kaikille!

Puheenjohtaja

Pertti Ollila
Puh. 040 501 5380

Sihteeri

Paavo Koivisto
Puh. 0400 341 769

Toimisto- ja jäsenpalvelut

Vappu Määttänen
Toimistopalvelu Ohviisi
Kauppakatu 6 A
15140 Lahti
Puh. (03)589 8880

Tiedotus

Työryhmä:
Risto Kuoppa
Puh. (03)764 2126
Christian Juhola
Puh. 044 337 1300

Koulutus

Työryhmä:
Antti Syrjänen
Puh. (013)553035
Mirja Korkka
Puh. (03)584 5007
Eija Turpeenniemi
Puh. (08)823 600

Alueellinen laatutyö

Työryhmä:
Petri Turula, varapuh.joht.
Puh. (03)567 1031
Tuija Suikkanen-Malin
Puh. (03)762 4080
Kaarina Autio
Puh. 050 352 8711

Talous

Kimmo Maanselkä
Puh. (015)510 610

Sähköpostiosoite:
etunimi.sukunimi@apkl.fi

Kotisivut osoitteessa:
www.apkl.fi